

✿ NÁMSKRÁ ✿



Leikskóli Seltjarnarness

EFNISYFIRLIT

1	Um skólann.....	3
2	Námskráin og starfsáætlun.....	4
3	Hugmyndafræði.....	5
4	Gildi.....	6
5	Þrír megin áherslupættir.....	7
5.1	SMT - skólafærni.....	7
5.2	Tónlistarnám.....	8
5.3	Umhverfismennt.....	8
6	Grunnpættir menntunar.....	9
6.1	Læsi.....	10
6.2	Sjálfbærni.....	11
6.3	Lýðræði og mannréttindi.....	12
6.4	Jafnrétti.....	13
6.5	Heilbrigði og velferð.....	14
6.6	Sköpun.....	15
7	Námsumhverfi.....	16
7.1	Sérfræðipjónusta.....	17
8	Mat á leikskólastarfi.....	18
8.1	Innra mat.....	19
8.2	Ytra mat.....	20
9	Fjölskyldan og leikskólinn.....	21
9.1	Kynning á leikskólanum og dagleg samskipti.....	22
9.2	Foreldraviðtöl.....	22
9.3	Foreldraráð.....	23
9.4	Foreldrafélag.....	23
9.5	SOS styrktarbarn.....	23
10	Tengsl skólastiga.....	24
10.1	Samstarf leikskóla og grunnskóla.....	24
10.2	Samstarf leikskóla og tónlistarskóla.....	24

SKIPURIT LEIKSKÓLA SELTJARNARNESS



1. UM SKÓLANN

Leikskóli Seltjarnarness varð til við sameiningu leikskólanna Mánabrekku og Sólbrekku 1. júlí 2010 og standa þeir við Suðurströnd 1 og 3. Í október 2013 var opnuð deild sem heitir Holt og er staðsett í Seltjarnarneskirkju við Kirkjubraut 3.

Leikskóli Seltjarnarness er 10 deilda leikskóli og tengjast nöfn deildanna gömlum bæjar- eða húsanöfnum á Seltjarnarnesi.

Í Sólbrekku eru eldri nemendur leikskólans á fimm deildum. Í Mánabrekku eru yngri nemendur skólans á fjórum deildum og í Holti eru yngstu nemendurnir á einni deild.

Leikskólinn er fyrsta stig skólakerfisins og upphaf formlegrar menntunar og er leikskólaaldurinn mikilvægur tími náms og þroska. Í samstarfi við foreldra/forráðamenn kappkostar leikskólinn að veita börnum tækifæri til að njóta bernsku sinnar ásamt því að stuðla að öryggi þeirra og vellíðan.



2. NÁMSKRÁIN OG STARFSÁÆTLUN

Námskrá Leikskóla Seltjarnarness byggir á Aðalnámskrá leikskóla frá 2011, lögum um leikskóla nr. 90/2008 og reglugerðum fyrir leikskóla. Aðalnámskrá leikskóla er stefnumótandi leiðarvísir fyrir mennta- og uppeldisstörf á fyrsta skólastiginu. Á grunni hennar mótast hver leikskóli sína eigin skólanámskrá sem fjallar um þau gildi og þá hugmyndafræði sem starf viðkomandi leikskóla byggir á. Í skólanámskránni koma fram helstu áherslur og leiðir sem leikskólinn hefur ákveðið að fara í samskiptum við börn, starfsfólk, foreldra/forráðamenn og nærsamfélagið.

Tilgangur skólanámskrár er:

- Að skipuleggja uppeldi og nám barna.
- Að stuðla að skilvirkara starfi.
- Að gera leikskólastarfið sýnilegra.

Nám í leikskóla er samþætt og fer fram í samskiptum, umönnun, leik og skapandi starfi þar sem hverju barni er mætt þar sem það er stítt í námi og þroska. Uppeldi og menntun leikskólabarna er jafnframt samvinnuverkefni allra starfsmanna í leikskólanum þar sem velferð og hagur barnanna er hafður að leiðarljósi. Áhersla er lögð á að annast börnin bæði líkamlega og andlega af hlýju, áhuga og ábyrgðarkennd. Með slíkri umönnun skapast tilfinningatengsl og trúnaðartraust. Starfsáætlun, sem skiptist í ytri og innri áætlun, er gefin út í byrjun hvers skólaárs. Þar er hægt að fylgjast með því helsta sem er að gerast í hverjum mánuði fyrir sig og lesa nánar um þá daga sem auðkenndir eru. Ytri áætlunin er ætluð foreldrum og öðrum sem hafa áhuga á að kynna sér skólastarfið en innri áætlunin er fyrir leikskólakennara og heldur utan um faglega starfið.



3. HUGMYNDAFRÆÐI

Í leikskóla Seltjarnarness er stuðst við uppeldis- og skóla-kenningar John Dewey en hann lagði grunn að kenningum um mikilvægi leiksins sem námsleið barnsins.

Fyrir Dewey var megin grundvöllur þekkingar og náms fyrst og fremst reynsla einstaklingsins og gagnvirk samskipti hans við umhverfið. Þekking og skilningur skapast þegar börn læra með því að framkvæma í ákveðnu samspili við umhverfið í raunverulegu samhengi. Þetta kallaði Dewey nám í verki - „learning by doing“.

Menntun er því það sem barnið upplifir, hér og nú, og ef hugmyndir Dewey eru yfirfærðar á leikskóla má segja að börn eigi að vera þátttakendur í að móta eigin veröld. Rödd þeirra á að heyrast og þau eiga að fá að upplifa að á hana sé hlustað. Hlutverk kennarans samkvæmt Dewey er því að leiða börnin áfram í þekkingarleit sinni og spyrja opinna spurninga þannig að börnin tengi reynslu sína við nýja uppgötvun, í stað þess að fá tilbúna lausnir.

Í leikskólastarfi á Seltjarnarnesi er leikurinn einnig settur í öndvegi en hann greinist eftir aldri í einhliða leik og samleik. Leikur mótast af þroska barnsins, bakgrunni þess og uppeldis-umhverfi. Hann er kennsluaðferð í leikskólanum og mikilvægasta náms- og þroskaleið barnsins. Leikurinn er einnig uppspretta sköpunar og hugmynda og ekki má gleyma því hversu mikill gleðigjafi leikur er hverju barni. Leikurinn greinist

frá öðru atferli að því leyti að hann er sjálfsprottið og skapandi ferli sem barnið stjórnar sjálf.

Í leik lærir barnið margt sem enginn getur kennt því, svo sem samskiptareglur og að virða rétt og skoðanir annarra. Af leik sprettur ný þekking, nýjar tilfinningar, nýjar athafnir og leikni. Í leik tjáir barn tilfinningar sínar og fær útrás fyrir þær.

Mikilvægi starfsmanna er þarna ótvírætt sem fyrirmyndir bæði í orðum og athöfnum og því má ekki gleyma hve þýðingar- mikið það er að þeir séu þátttakendur í leik barnanna og á það við um alla aldurshópa.



GULLKORN

Umræður um hvað hægt sé að búa til úr gosflöskum, „Það er búin til flíspeysa úr gosflösku!“ sagði barn sem var í sinni flíspeysu. „Og nú er ég eiginlega bara í gosflöskum.“



4. GILDI

Gildi Leikskóla Seltjarnarness eru jákvæðni, virðing og fagmennska. Þessi gildi hefur starfsmannahópurinn sameinast um að starfa eftir og eru þau höfð að leiðarljósi í öllu starfi skólans.

Mikilvægt er að viðhalda gildunum með því að gera þau sýnileg í verki, því aðeins þannig efla þau starfið og í samvinnu er sköpuð menning þar sem öllum líður vel; börnum, starfsfólki og foreldrum.

Gildin eru skýr, merkingarfull og eðlileg þannig að starfsfólk á auðvelt með að tileinka sér þau. Gildin leggja línurnar, styðja við áherslur skólans og auðvelda starfsmönnum að ganga í takt til þess að ná þeim markmiðum sem skólinn hefur sett sér.



5. ÞRÍR MEGIN ÁHERSLUÞÆTTIR

Í Leikskóla Seltjarnarness eru þrír megin áhersluþættir sem einkenna nám barnanna frá fyrsta skóladegi og að útskrift úr leikskólanum. Þessir þættir eru SMT – skólafærni, tónlistarnám og umhverfismennt.

5.1 SMT- skólafærni

Í SMT – skólafærni er áhersla lögð á að fyrirbyggja, draga úr og stöðva óæskilega hegðun með því að kenna félagsfærni en rannsóknir sýna að börn sem hafa góða félagsfærni sýna síður óæskilega hegðun. Þau eiga jafnframt auðveldara með að eignast vini og leysa farsællaga úr vandamálum og ágreiningsefnum. Umbunað er fyrir æskilega hegðun og ólíkum börnum mætt með samræmdum viðbrögðum alls starfsfólks. Markmið jákvæðs stuðnings við hegðun er að skapa gott andrúmsloft í skólanum.

Búnaðar eru til reglur um æskilega hegðun barna og þær kenndar. Reglurnar eru settar fram á myndrænan hátt og hengdar upp á vegg skólans. Leitast er við að setja börnum mörk á skýran og sanngjarnan hátt.

Mikil áhersla er lögð á hvatningu sem felst í því að hrósa börnunum fyrir það sem vel er gert. Þau safna „brosu“ og halda „brosveislu“ þegar ákveðnum markmiðum er náð. Brosveislurnar eru góð tilbreyting í dagsins önn og þar fá börnin tækifæri til þess að kynna sér lýðræðislegum vinnubrögðum, því þau koma með tillögur og kjósa svo um það hvernig brosvæsla verður haldin.



GULLKORN

Ungt barn sem var að æfa sig í SMT reglunum var í heimsókn hjá ömmu og afa. Eitthvað fannst því afinn hávær og hvíslaði: „afi, mundu eftir inniröddinni.“



5.2 Tónlistarnám

Í Leikskóla Seltjarnarness fá öll leikskólabörn tónlistarkennslu sem tónmenntakennarar sinna.

Börn hafa meðfædda eiginleika til þess að tjá sig með hljóðum og hreyfingu. Löngu áður en þau byrja að nota orð hafa þau notað hljóð, tóna, látbragð og hreyfingar til að tjá sig og hafa þannig samskipti við umheiminn. Næmi barna fyrir tónlist er mikið þegar þau eru ung og því er mikilvægt að örva tónlistarþroska snemma. Tónlistarnám eflir jafnframt hljóðkerfisvitund, tjáningarhæfni, sköpunargáfu, félags-, fagur- og tilfinningaþroska ásamt því að þroska tóneyra, rytma, hreyfi- og vitsmunaproska.

5.3 Umhverfismennt

Umhverfismennt er uppeldi og fræðsla sem stuðlar að því að varðveita og bæta umhverfið og þá ekki síst náttúruna. Leikskóli Seltjarnarness tekur þátt í verkefninu “Skólar á grænni grein” en um er að ræða alþjóðlegt verkefni. Merki þess er Grænfáninn sem nýtur virðingar víða í Evrópu sem tákni um umhverfisstefnu og góða fræðslu í skólum.

Grundvöllur fyrir verndun náttúrunnar er að efla umhverfisvitund og forsenda þess að fólk vilji vernda náttúruna er að það kynnist henni, upplifi og njóti.



6. GRUNNPÆTTIR MENNTUNAR

Leikskólaperlan er líkan af margþættu námi barnsins í leikskólanum. Í leikskólaperlunni er barnið í brennidepli því allt leikskólastarfið snýst um barnið. Sá flötur er gulur, litur sólarinnar.

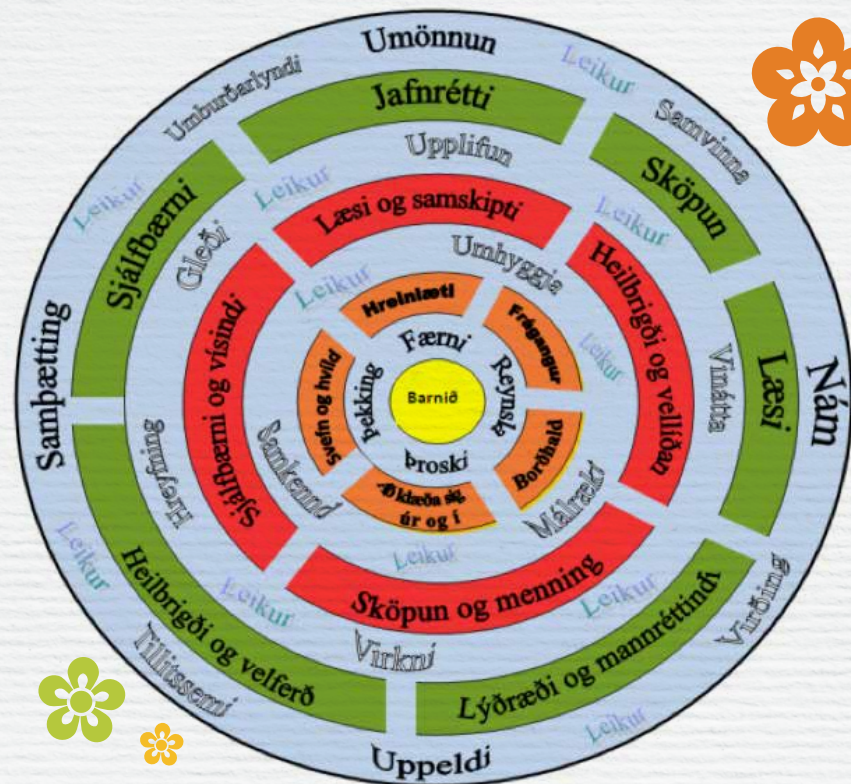
Þeir þættir sem næst barninu eru og unnið er með í daglegu lífi þess í leikskólanum eru að klæða sig í og úr, borðhald, svefn og hvíld, hreinlæti, frágangur og snyrtimennska. Litur þeirra er appelsínugulur, tákn samþættingar á námi og lífi barns.

Námssvið leikskólans koma næst en þau eru læsi og samskipti, heilbrigði og vellíðan, sjálfbærni og vísindi, sköpun og menning. Litur þeirra er rauður, glóðin sem í leikskólastarfinu býr og er uppspretta samþætts og skapandi leikskólastarfs.

Grunnpættir menntunar eins og þeir birtast í sameiginlegum kafla aðalnámskrár fyrir öll skólastig koma í ysta hring. Litur þeirra er grænn, tákn jarðarinnar, grunnurinn sem allt skólastarf byggist á. Hann er læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun. Leikurinn umlykur barnið í öllu starfi þess og námi. Grunnlitur perlunnar er ljósblár, litur vatnsins. Í því rými flýtur allt það sem tengir hina fjölbreyttu þætti leikskólastarfsins saman, samþætting. Leikurinn gárar vatnið og kemur öllu á hreyfingu.

Grunnurinn af Perlunni var unninn í samræmi við lög um leikskóla nr. 90/2008 og aðalnámskrá leikskóla 2011 af leikskólafulltrúanum Hrafnhildi Sigurðardóttur, en uppfærður af Sesselju Hauksdóttur leikskólafulltrúa.

Hér í framhaldi verður fjallað um hvern grunnþátt menntunar fyrir sig en hafa ber í huga að námssviðin skarast og eru samofin undirstöðupáttum leikskólastarfs, leik og daglegri umönnun.



6.1 Læsi

Börn eru félagsverur sem hafa ríka þörf fyrir samskipti við aðra og þau nota ýmsar leiðir til að tjá sig og eiga samskipti. Læsi í viðum skilningi þess orðs er mikilvægur þáttur samskipta en auk tungumálsins þá nota börn jafnframt hljóð, snertingu, látbragð og leikræna tjáningu, tónlist, myndmál og dans. Læsi í leikskóla felur í sér þekkingu, leikni og hæfni barna til að lesa í umhverfið sitt og tjá upplifun sína, tilfinningar og skoðanir á fjölbreyttan hátt. Læsi snýst þannig fyrst og fremst um sköpun merkingar. Þótt hér sé fjallað um læsi í viðum skilningi og mikilvægi þess þá dregur það þó engan veginn úr mikilvægi málræktar og ritunar og lesturs í hefðbundnum skilningi. Málrækt er rauður þráður í leikskólastarfinu og kemur inn á allar daglegar athafnir, þar sem tungumálið er mikilvægasta tæki mannsins til samskipta. Börnin eru hvött til að tjá hugsanir sínar, tilfinningar, skoðanir og fyrirætlanir. Þau spyrja, segja frá og hlusta. Börn eru snemma áhugasöm um ritað mál og er lögð áhersla á að umhverfi leikskólans ýti undir og glæði þann áhuga. Boðið er upp á leiki og námsefni sem örvar hljóðkerfis- og málvitund barnanna og er aðgengi að bókum gott.

Meginmarkmið læsis er að nemendur séu virkir þátttakendur í að skapa og umskrifa heiminn með því að skapa eigin merkingu og bregðast á persónulegan og skapandi hátt við því sem þeir læra.



6.2 Sjálfbærni

Sjálfbærni snýst um samspil umhverfis, efnahags, samfélags og velferðar. Sjálfbærni felur í sér virðingu fyrir umhverfinu, ábyrgð, heilbrigði, lýðræðisleg vinnubrögð og réttlæti, ekki bara í nútíma heldur og gagnvart komandi kynslóðum. Lögð er áhersla á að börn og starfsfólk geri sér grein fyrir því að þau vistspor sem sérhver einstaklingur skilur eftir sig skipta máli í nútíð og framtíð.

Þar sem Leikskóli Seltjarnarness er Grænánaskóli þá hefur hann gert eftirfarandi umhverfissáttmála:

- Að kynna átthögum – upplifa og njóta.
- Nota efnivið úr náttúrunni til sköpunar.
- Ganga vel um leikskólann og umhverfi hans.
- Flokka og endurvinna.
- Minnka vatns- og orkunotkun.



Stutt er í óspillta náttúru á Seltjarnarnesi; Gróttu, fjöruna, Bakkatjörn og Valhúsahæð svo og ótal aðra staði sem eru vel nýttir til náttúruupplifunar með börnunum í Leikskóla Seltjarnarness. Markmiðið er að kynna börnin fyrir sínu nánasta umhverfi, upplifa og njóta. Ýmislegt sem til fellur í slíkum ferðum er notað til sköpunar svo sem laufblöð, skeljar, steinar og svo framvegis, en börnunum er jafnframt kennt að það er ekki alltaf nauðsynlegt að taka frá náttúrunni.

Lögð er áhersla á að allir leggi sitt af mörkum til þess að fara vel með efnivið leikskólans, bæði innan- og utandyra. Umgangast bækur af virðingu, fara vel með leikföngin og taka saman að loknum leik og lokinni útiveru svo dæmi séu tekin. Allt eru þetta mikilvægir þættir í þessu samhengi.

Mikil áhersla er lögð á alla flokkun í leikskólanum. Á hverri deild er til dæmis safnfata fyrir ávaxtahýði og brauðleifar sem börnin taka þátt í að tæma út í moltutunnur sem staðsettar eru á leikskólalóðinni, sem síðar eru tæmdar út í trjábeðin. Matjurtagarðar eru á leikskólalóðinni og á vorin taka börnin þátt í að forrækta grænmeti sem er svo plantað út. Þau hjálpa einnig til við að vökva og hreinsa og njóta síðan uppskerunnar að hausti.



6.3 Lýðræði og mannréttindi

Lýðræði og mannréttindi eru mjög mikilvæg á vettvangi leikskólans og tekið er mið af því í öllum starfsháttum, að borin sé virðing fyrir manngildi hvers og eins. Gert er ráð fyrir því að börnin læri um lýðræði í lýðræði. Umhyggja fyrir fólki, dýrum og umhverfi er hluti lýðræðis- og mannréttindamenntunar en hún byggist á gagnrýninni hugsun og ígrundun. Í fjölmenningsamfélagi nútímans er fjallað um ólíka menningarheima og þann mannauð sem er til staðar í starfsfólki skólans, börnunum og fjölskyldum þeirra.

Hluti af lýðræðis- og mannréttindamenntun leikskólans gerir ráð fyrir samstarfi út fyrir vegg leikskólans, engu síður en samstarfi innan leikskólans. Þar má til dæmis nefna virkt samstarf við heimili barnanna, Grunnskóla Seltjarnarness, Tónlistarskóla Seltjarnarness og Íþróttafélagið Gróttu.



GULLKORN

Barn gekk um gólf og söng hástöfum hvert lagið á eftir öðru. Þegar lagalistinn var tæmdur settist það á púða og lék að hann væri að spila á píanó. Starfsmaður sem var þarna settist hjá honum á nákvæmlega eins púða. Þá kalladi barnið örvæntingarfullt: Nei!, ekki setjast á magnarann.



6.4 Jafnrétti

Jafnrétti og lýðræði í leikskólasamfélaginu er mjög mikilvægt fyrir börn, foreldra/forráðamenn, samstarfsaðila og starfsfólk en jafnan fara jafnrétti, lýðræði og almenn mannréttindi saman. Virðing og vinátta ásamt viðurkenningu á einstaklingsmun er undirstaða jafnréttis.

Áhersla er lögð á styrkleika og hæfni hvers og eins og litið á alla sem fullgilda þátttakendur í samfélagi leikskólans. Í leikskólastarfi mynda hugtökin uppeldi, menntun og umönnun eina heild þar sem börnum, foreldrum, samstarfsaðilum og starfsfólki er sýnd virðing og umhyggja.

Í Leikskóla Seltjarnarness er lögð áhersla á og viðurkennt að engir tveir einstaklingar eru eins og litið er á fjölbreytileikann sem styrkleika.



6.5 Heilbrigði og velferð

Lögð er áhersla á að taka vel og hlýlega á móti hverju barni þannig að það finni sig velkomið í leikskólann. Góð byrjun að morgni getur skipt sköpum þegar horft er á daginn í heild. Í lok dags er kvatt og þakkað fyrir daginn því mikilvægt er að börnin fari ánægð heim og hlakki til að koma næsta dag.

Börnin læra almenna kurteisi og borðsiði á matmálistímum sem efla sjálfsvitund, félagsþroska og samvinnu þeirra á milli. Starfsmenn og börn borða saman og þá gefst oft tækifæri til skemmtilegra og fræðandi umræðna. Börnin taka þátt í undirbúningi og frágangi eftir því sem aldur þeirra og geta segir til um.

Hreinlæti er mikilvægur þáttur í daglegu lífi leikskólabarna, heilbrigði og vellíðan. Áhersla er lögð á að gæta hreinlætis í hvívetna ekki síst með tilliti til smíðhættu. Lögð er áhersla á að styrkja hreinlætisvenjur barnanna þannig að þau geti sjálf borið ábyrgð á þeim þegar þau hafa öðlast þroska og getu til.

Einn liður í uppeldi og menntun barna er að þau læri að ganga frá fatnaði sínum, leikföngum og leikefni sem þau hafa verið að vinna með. Börnin eru þátttakendur í að sækja sér leikföng og efnivið og það sama á við um að taka saman og ganga frá að leik loknum.

Hegðun barna, heilsufar og lífsþróttur mótast af því hversu vel og reglulega þau sofa og hvílast. Eftir hádegisverð í leikskólanum tekur við hvíld, þar sem lögð er áhersla á rólegt og notalegt andrúmsloft. Yngstu börnin sofa en þau eldri eiga saman rólega stund þar sem þau vinna verkefni, hlusta á sögu eða tónlist.

Hreyfing stuðlar að líkamlegri og andlegri vellíðan og heilbrigði barna og eru hreyfing og útivera samtengdir þættir. Börn hafa mikla þörf fyrir hreyfingu sem þjálfar skynfærni og eflir samhæfingu. Um leið öðlast þau styrk, þol og aukið öryggi sem eflir sjálfsvitund þeirra. Í útiveru komast börnin jafnframt í snertingu við náttúruna og að lágmarki fer hvert barn í Leikskóla Seltjarnarness út einu sinni á dag nema veður gefi engan veginn kost á því. Þegar veður er hagstætt, eins og jafnan yfir sumartímann er útivera aukin.



6.6 Sköpun

Sköpunarþrá á sér rætur í meðfæddri forvitni barnsins og snýr fyrst og fremst að ferlinu sjálfu, upplifun barnsins, gleðinni og tjáningunni sem á sér stað þegar hugmyndir og tilfinningar barnsins fá að njóta sín.

Börn njóta myndsköpunar á eigin forsendum í leikskólanum og kynnast margskonar efnivið sem ýtir undir hugmyndaflug og örvar sköpunargleði. Efniviður úr náttúrunni og annað endurnýtanlegt efni er gjarnan nýtt til myndsköpunar og hugmyndaflugið látið njóta sín. Afrakstur myndsköpunar vetrarins fá foreldrar/forráðamenn svo að njóta á vorsýningu barnanna.

Eins og að framan greinir er tónlist einn af þremur áhersluþáttum Leikskóla Seltjarnarness og má heyra söng og tónlist óma alla daga í leikskólanum. Í tónlistartímum fá nemendur að njóta tónlistar, læra ótal lög og texta, kynnast ýmsum hljóðfærum og gera tilraunir með þau. Þá er einnig hlustað á mismunandi tónlist og áhersla lögð á að hafa lagavalið og tónlistina sem fjölbreyttasta. Börnin læra að halda takti, greina hljóð t.d. hvaða hljóðfæri er verið að spila á og para saman hljóð. Þau læra að þekkja hin mismunandi blæbrigði tónlistar og að hreyfa sig í takt við tónlist.

Fyrsta þriðjudag í mánuði hverjum er haldinn fagnaðarfundur þar sem börnin í Sól- og Mánabrekku sameinast í söng í salnum í Mánabrekku. Tvisvar í viku eru haldnir fagnaðarfundir í hverri starfsstöð leikskólans fyrir sig. Annar fundurinn er í umsjón tónmenntakennara en hinn er á ábyrgð deildanna, sem skiptast á að leiða fundinn með því að koma fram og syngja undirbúna dagskrá fyrir hina.



7. NÁMSUMHVERFI

Húsnæði og búnaður leikskóla, leikvöllur og nærumhverfi mynda námsumhverfi leikskólans og leikskólabörn læra bæði úti og inni. Umhverfið þarf að vera öruggt, heilsusamlegt og jafnframt hvetjandi og aðlaðandi og eiga bæði börn og fullorðnir rétt á því að finna til öryggis bæði innan veggja skólans og á útileiksvæði. Séð er til þess í Leikskóla Seltjarnarness að starfsfólk fái reglulega fræðslu um öryggi og viðbrögð við áföllum hjá fagaðilum. Jafnframt er reglulegt eftirlit með húsnæði skólans og lóð, þar sem stuðst er við Öryggishandbók leikskóla.

Dagskipulagið er ramminn utan um starfið sem fram fer í leikskólanum, úti og inni. Innan dagskipulagsins er leitast við að skapa festu sem veitir börnunum öryggi, skapa jafnvægi á milli skipulagðra stunda og frjáls leiks. Dagskipulagið er sveigjanlegt en fastar skipulagðar stundir ýta undir öryggistilfinningu hjá börnum, að vita hvað er næst á dagskrá.



GULLKORN

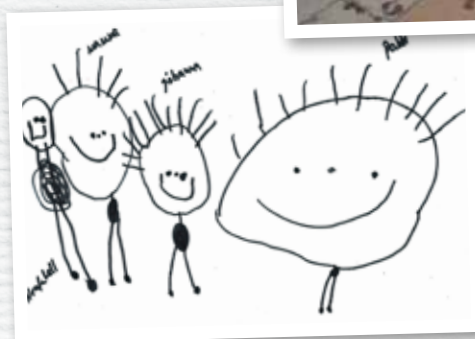
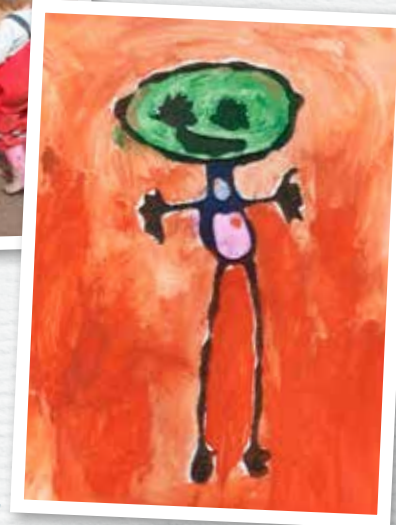
Í útiveru kom barn til starfsmanns og rétti honum fulla lúku af litlum steinum og sagði að þetta væru fimmtán krónur. Starfsmaðurinn tók við þessu og þakkadi fyrir sig. Aftur rétti barnið starfsmanninum smásteina sem reyndust líka vera fimmtán krónur. Síðan kom barnið með stóran stein og rétti enn einu sinni starfsmanninum. Þetta er nú mikill peningur sagði starfsmaðurinn sem var allur að vilja gerður til að taka þátt í leik barnsins. Þá sagði barnið með hneykslunartón: Nei, þetta er steinn.



7.1 Sérfræðipjónusta

Sérfræðipjónusta sveitarfélaga í leikskólum stuðlar að jafnrétti til náms og vellíðan allra barna. Hún veitir ráðgjöf og fræðslu vegna barna ef foreldrar og/eða starfsfólk leikskóla telur þess þurfa. Sérkennslustjóri heldur utan um öflugt teymi sérfræðinga sem starfar við Leikskóla Seltjarnarness. Í teyminu eru þroskaþjálfar, sálfræðingur, talmeinafræðingur og aðrir uppeldis- menntaðir sérfræðingar sem starfa í nánú samstarfi við foreldra/ forráðamenn, deildarstjóra og aðra sérfræðinga sem koma að málefnum barnsins.

Leiðsögn og stuðningur tekur mið af þörfum hvers barns og er unnin í nánú samráði foreldra/forráðamenn og sérfræðinga. Öll börn fá þannig tækifæri til þess að geta notið sín í hópi barna, efla sjálfstraust sitt og styrkja sjálfsmynd.



8. MAT Á LEIKSKÓLASTARFI

Mat á leikskólastarfi hefur þann tilgang að tryggja að réttindi leikskólabarna séu virt og að þau fái þá menntun og þjónustu sem þeim ber samkvæmt lögum um leikskóla. Mat á skólastarfi er tvíþætt og annars vegar er um að ræða mat sem skólarnir framkvæma sjálfir og er kallað innra mat. Hins vegar er um að ræða mat sem utanaðkomandi aðili vinnur á vegum sveitarfélags, ráðuneytis mennta- og menningarmála eða annarra aðila og er nefnt ytra mat.

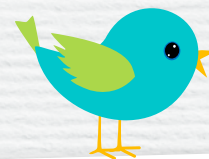


8.1 Innra mat

Innra mat er á ábyrgð leikskólans og hluti af faglegu starfi. Niðurstöður eru kynntar fyrir starfsfólki, foreldraráði og skólanefnd eftir því sem við á hverju sinni. Matið er unnið af starfsfólki og er því ætlað að veita upplýsingar um starfshætti, þróun og gæði skólastarfsins. Þar er tekið tillit til sjónarmiða alls leikskólasamfélagsins.

Matsaðferðir:

- ECERS (e. early childhood environment rating scale) er kvarði sem notaður er til að meta starf leikskólans í heild, ekki einstakt barn eða leikskólakennara.
- Umhverfismennt er metin með hliðsjón af matslista frá Landvernd.
- Vinnustaðagreining greinir styrkleika og áskoranir í innra umhverfi og tækifæri til úrbóta. Hún er unnin með kennurum og starfsfólki skólans.
- Skólapúlsinn, er foreldrakönnun sem notuð er til þess að fylgjast með og bæta innra starf leikskólans. Þar eru foreldrar/forráðamenn spurðir út í ákveðna matsþætti sem hafa áhrif á skólastarfið.
- Hljóm er athugun á hljóðkerfis- og málvitund og er lögð fyrir elstu nemendur leikskólans. Tilgangurinn með athuginni er að greina nemendur sem hugsanlega gætu lent í lestrar erfiðleikum síðar meir svo hægt sé að vinna með niðurstöðurnar á fyrirbyggjandi hátt í leikskólanum.
- Íslenski þroskalistinn er notaður til að skima þroska 3ja til 6 ára nemenda á mál- og hreyfisviði. Hreyfisvið nær yfir fínhyrtingar, grófhreyfingar og sjálfsbjörg. Málsvið er hlustun, tal og nám. Listinn er íslenskur og staðlaður fyrir íslenskar aðstæður.



8.2 Ytra mat

Fræðslustjóri hefur eftirlit með því að starfsemi leikskólans samræmist leikskólalögum, reglugerðum og aðalnámskrá leikskóla. Ytra mat er unnið af utanaðkomandi aðilum á vegum sveitarfélags, menntamálaráðuneytisins eða annarra. Við ytra mat má styðjast við margs konar upplýsingar, til dæmis um innra mat, mat á skólanámskrá og starfsáætlun skóla, framkvæmd skólastefnu sveitarfélagsins og önnur gögn eftir því sem við á. Hægt er að kynna sér niðurstöður á heimasíðu mennta- og menningarmálaráðuneytisins.



GULLKORN

Lambakjöt var á boðstólnum í hádegismat og sat barn með hryllingssvip á andlitinu og sagði, sum staðar í útlöndum borðar fólk dýr. Kennari: Við borðum líka dýr á Íslandi. Barnið svaraði alveg hneykslað: Nei, við borðum mat.

9. FJÖLSKYLDAN OG LEIKSKÓLINN

Mjög mikilvægt er að góð samvinna takist strax í byrjun á milli foreldra/forráðamanna, leikskólakennara og annars starfsfólks. Að byrja í leikskóla er ný reynsla fyrir barnið, þar sem allt er framandi og ókunnugt og því mikilvægt að vel sé staðið að málum. Með vandaðri aðlögun er lagður hornsteinn að öryggi og vellíðan barnsins og samstarfi heimilis og skóla. Barnið þarf að fá góðan tíma til að kynnast starfsfólki, deildinni sinni og umhverfi skólans. Þegar alúð hefur verið lögð í aðlögunina er kominn grundvöllur fyrir það að leikskólinn veiti foreldrum stuðning við uppeldi og menntun. Gagnkvæmur trúnaður á milli foreldra/forráðamanna og kennara er forsenda þess að barninu líði vel í skólanum.



GULLKORN



Barn var að tala við starfsmann en þá brast röddin skyndilega og varð hás. „Ég er með vitlausa rödd“ sagði barnið afsakandi.

9.1 Kynning á leikskólanum og dagleg samskipti

Foreldrum er boðið á kynningarfund áður en barnið byrjar í leikskólanum. Þar er farið yfir aðlögun barnsins og þátttöku foreldra/forráðamanna. Aðalnámskrá leikskóla er kynnt, farið er yfir megin áherslupætti skólastarfsins, húsnæði er kynnt svo og efniviður. Deildarstjórar taka á móti foreldrum, kynna deildina sem barnið er að byrja á og svara þeim spurningum sem upp koma hverju sinni. Mikilvægt er að náð samstarf og gagnkvæmt traust ríki í samskiptum kennara og foreldra/forráðamanna. Á heimasíðu leikskólans eru upplýsingar um skólann, starfsemina og það sem er efst á baugi hverju sinni. Foreldrar/forráðamenn fá sent fréttabréf í tölvupósti og myndir á Instagram sé þess óskað. Við hverja deild leikskólans eru upplýsingatöflur þar sem hægt er að fylgjast með starfinu frá degi til dags. Þegar foreldrar/forráðamenn koma með börn sín og sækja þau í leikskólann er mikilvægt að nýta þann tíma til daglegra samskipta eins og kostur er.

9.2 Foreldraviðtöl

Deildarstjórar eða leikskólakennarar boða foreldra/forráðamenn í viðtal einu sinni á skólaárinu og oftast ef þörf krefur. Þar eru foreldrar/forráðamenn sérstaklega upplýstir um stöðu og líðan barns síns í leikskólanum, færni þess og þroska. Foreldrum gefst einnig tækifæri til þess að spyrja spurninga og veita upplýsingar um nemandann.



9.3 Foreldraráð

Hlutverk foreldraráðs er að starfa sem fagaðili gagnvart nemendum, foreldrum og skólayfirvöldum varðandi innihald, áherslur og skipulag skólastarfs Leikskóla Seltjarnarness. Fulltrúi foreldraráðs situr fyrir hönd foreldra/forráðamanna og nemenda í skólanefnd Seltjarnarness og kemur þar skoðunum foreldra/forráðamanna og nemenda á framfæri og leggur fram tillögur ef við á. Foreldraráð Leikskóla Seltjarnarness fer yfir og gefur umsögn um faglegt starf í leikskólanum, skólanámskrá, skóladagatal og aðrar áætlanir, fylgist með framkvæmd áætlana og að þær séu kynntar foreldrum. Jafnframt fylgist foreldraráð Leikskóla Seltjarnarness með starfsmannastefnu og sér um einstök mál nemenda. Foreldraráð starfar í náinni samvinnu við stjórn foreldrafélags Leikskóla Seltjarnarness.

9.4 Foreldrafélag

Tilgangur foreldrafélagsins er að vera samstarfsvettvangur fyrir foreldra/forráðamenn nemenda í Leikskóla Seltjarnarness. Markmiðið er að stuðla að góðum skólaanda með því að vinna að öfluglu félagslífi, auknum kynnum nemenda, foreldra/forráðamanna og kennara og koma á framfæri sjónarmiðum og hugmyndum varðandi skólastarf, til skólastjórnenda og foreldraráðs.

9.5 SOS styrktarbarn

Leikskólinn og foreldrafélag skólans styrkja framfærslu stúlku frá Benin í Afríku. Börnin á elstu deildum skólans senda henni reglulega myndir sem þau hafa teiknað og gjafir á afmæli og jólum. Árlega berst þakkabréf frá SOS villages, þar sem sagt er frá líðan og framförum stúlkunnar.



GULLKORN



*Barn kom hlaupandi inn og bað um vettlinga.
Þarftu vettlinga? spurði starfsmaður:
Já, ég er úti á höndunum svaraði barnið.*

10. TENGL SKÓLASTIGA

Leikskóli Seltjarnarness leggur áherslu á samvinnu við Grunnskóla Seltjarnarness, Tónlistaskóla Seltjarnarness og Íþrótt- og Tólmstundaráð Seltjarnarness.

10.1 Samstarf leikskóla og grunnskóla

Markmið samstarfsins er að brúa bilið á milli leik- og grunnskóla og skapa þannig samfellu í námi barnsins, frá einu skólastigi til annars. Samstarfshópur sem samanstendur af fulltrúum frá leik- og grunnskóla vinnur að verkefninu. Haldnir eru fimm samráðsfundir kennara á skólaárinu og nemendum jafnframt boðið upp á gagnkvæmar heimsóknir bæði á haust- og vorönn. Sumarskólinn er samstarfsverkefni Leik- og Grunnskóla Seltjarnarness og Íþrótt- og Tólmstundaráðs Seltjarnarness. Hann er í boði fyrir elstu nemendur leikskólans í ágústmánuði, eftir sumarlögun leikskólans og að skólabyrjun í grunnskólanum. Í Sumarskólanum er lögð áhersla á aðlögun að grunnskólanum, sund, leiki og upplifunarferðir.

10.2 Samstarf leikskóla og tónlistarskóla

Haustið 1997 hófst samstarf við Tónlistarskólann á Seltjarnarnesi sem felst í því að tónlistarkennari kemur í leikskólann og sér um tónlistarstundir fyrir alla aldurshópa, eins og fjallað hefur verið nánar um hér að framan.

Nokkrum sinnum á skólaárinu koma hinir ýmsu nemendur tónlistarskólans jafnframt í heimsókn með hljóðfærin sín og halda stutta tónleika. Leikskólanemendum er einnig boðið á tónleika í tónlistarskólanum á aðventu.



GULLKORN



*Barn: Hvar átt þú heima?
Starfsmaður: ég á heima í Reykjavík.
Barn: „Þarftu þá að taka flugvél“?*



*Markmið Leikskóla Seltjarnarness er að útskrifa
leikskólabörn með sterka og jákvæða sjálfsmynd,
sannfærð um eigin getu.*

